

[Hans Schmidt.]

på, så den kommer til at præge de praktiske forholdsregler og derudover hele atmosfæren i grænselandet.

Da det er meningen med disse mindretalserklæringer ikke alene at præcisere mindretalsrettigheder, men derudover også at slå bro over grænsen fra folk til folk og fra stat til stat, føler jeg trang til at takke for alle bestræbelser, der går ud på at lette færdslen over grænsen. De danske myndigheder har ladet forstå, at de er rede til at åbne flere grænseovergange, i alt fald for danske og tyske statsborgere, og de tyske myndigheder har i den senere tid lempet grænsekontrollen i bemærkelsesværdig grad.

Jeg håber, at man vil kunne gå videre ad denne vej til gavn for befolkningen på begge sider af grænsen, og jeg håber, at man også vil se sig i stand til at ophæve tilholdet for en del personer, der blev udvist her fra landet i 1945, men som på grund af deres hjemstavnret og de familiære forhold dog skulle have adgang til at passere grænsen på lige fod med de øvrige statsborgere såvel i Tyskland som i Danmark. I alt fald vil jeg bede den højtærede justitsminister se velvilligt på alle andragender af denne art, som måtte blive forelagt justitsministeriet til afgørelse. Også på dette punkt skulle tiden være moden til en normalisering af forholdene.

Under de drøftelser, som fandt sted inden for mindretallet forud for de dansk-tyske samtaler i marts 1955, vedtog vi 4 punkter, som vi for vort vedkommende anbefalede at tage op til forhandling.

Punkt 1 gik ud på, at bestemmelserne i Kiel-erklæringen blev taget op til fornyet overvejelse, og således at den nye erklæring blev overflyttet til Bonn, medens der så skulle afgives en tilsvarende dansk erklæring for det tyske mindretals vedkommende. Dette ønske blev opfyldt, og det er vi særdeles taknemlige for.

Som punkt 2 fremsatte vi forslag om oprettelse af et dansk-tysk kontaktudvalg, altså en udvidelse af det syd for grænsen bestående udvalg til et udvalg, der skulle beskæftige sig med forholdene på begge sider af grænsen. Vi mente, at man på denne måde kunne bidrage til at skabe yderligere forbindelser tværs over grænsen og til at fremme en fredelig udvikling. Man har ikke

ment at kunne acceptere dette forslag, men hermed er dog ikke sagt, at det ikke skulle være muligt på anden måde at tilvejebringe de eventuelt fornødne kontakter.

Punkt 3 gik ud på generhvervelse af eksamensretten, og her ligger sagen i dag således, at spørgsmålet i princippet er løst, medens det hidtil ikke har været muligt at skabe en betryggende overgangsløsning. Såvidt jeg kan forstå, er landsregeringen i Kiel rede til at acceptere en overgangsløsning for en række gymnasie- og mellem-skoleklasser, selvom undervisningen i disse klasser hidtil ikke har været tilpasset de for de højere tyske skoler gældende undervisningsplaner. Forsåvidt ligger forholdet mere ligetil hos os nord for grænsen, hvor de klasser, vi gerne skulle have ind i en overgangsløsning, i deres undervisning er tilrettelagt efter de danske skoleplaner. Jeg ville være taknemlig, dersom den højtærede undervisningsminister kunne se sig i stand til at give os tilsagn om en snarlig løsning af problemet.

Samtidig vil jeg i denne forbindelse gerne have lov til at sige et ord om skolebyggeriet. Da vi har mistet vore gamle skolebygninger i 1945 og faktisk da stod på bar bund, så at vi måtte begynde helt forfra, siger det sig selv, at det for mindretallets vedkommende i dag drejer sig om et ekstraordinært behov for byggetilladelser. Hvis det skulle være således, at man fordeler byggetilladelserne for nye skoler mellem det tyske mindretal og det almindelige skolevæsen i grænselandet i relation til begge parters procentuelle andel i hele landsdelens befolkning, vil det ikke være muligt at tage hensyn til det af mig omtalte forhold. Jeg ville være taknemlig, dersom de bevilgende myndigheder kunne se sig i stand til at tage hensyn til det ekstraordinære behov ved afgørelsen af de andragender, som vi i den senere tid har stillet.

Jeg kan her også henvise til, at anerkendelsen af eksamensretten til mindretalskolen selvfølgelig også medfører et yderligere behov for skolelokalteter. Foruden skolebyggeriet i Sommersted, for hvilket der er meddelt tilladelse fra 1. april, har mindretallet stillet andragender for Tønder, Sønderborg og Feldsted. I Tønder er det stærkt påkrævet at begynde med det andet byggeafsnit, da der ikke er plads til mellem-